

Kim są mieszkańcy?

- ❖ rolnicy;
- ❖ emeryci, renciści;
- ❖ osoby bezrobotne;
- ❖ osoby pracujące poza rolnictwem;
- ❖ dzieci i młodzież ucząca się.

Co daje utrzymanie?

- ❖ praca w rolnictwie – specjalistyczna produkcja;
- ❖ praca sezonowa- najemna;
- ❖ zasiłki społeczne i socjalne: emerytury, renty, pomoc opieki społecznej;
- ❖ praca w ośrodkach wypoczynkowych ewentualnie dostarczanie owoców i produktów.

Jak są zorganizowani mieszkańcy?

- ❖ społeczeństwo lokalne jest bardzo dobrze zorganizowane w kilka grup tj. Ochotnicza Straż Pożarna, Koło Gospodyń Wiejskich, Stowarzyszenie Wędkarskie „Karpiak”, Koło Rolnicze, Polski Związek Emerytów, Rencistów i Inwalidów, zespół muzyczny „AKUKU”, Klub Seniora.

W jaki sposób rozwiązują problemy?

- ❖ pomoc sołtysa;
- ❖ spotkania Rady Sołectkiej;
- ❖ Zebrania Wiejskie;
- ❖ mediacje osób godnych zaufania;
- ❖ w gronie członków poszczególnych organizacji zrzeszających mieszkańców.

Jak wygląda nasza miejscowość ?

- ❖ zagrody i obejścia są zadbane, przeważa zabudowa nowa z lat 80-90 tych;
- ❖ z roku na rok poprawia się estetyka sołectwa – zieleń;
- ❖ część wsi posiada kanalizację burzowo-deszczową;
- ❖ wieś posiada kanalizację sanitarną w 99%;
- ❖ droga nr 237 ma nową nawierzchnię oraz chodniki;
- ❖ droga nr 25 ma odwodnienie i chodniki;
- ❖ wieś posiada całościowe oświetlenie;
- ❖ bardzo dobrze zagospodarowane jezioro z tzw. małą infrastrukturą wypoczynkową.

Jakie obyczaje i tradycje są pielęgnowane?

- ❖ *dożynki parafialne;*
- ❖ *noc św. Jana -puszczanie wianków;*
- ❖ *sylwester;*
- ❖ *WOSP;*
- ❖ *polter- abend;*
- ❖ *odpust parafialny św. Wawrzyńca.*

Jak wyglądają mieszkania i obejścia?

- ❖ *domy są bardzo zadbane obejścia wyglądają estetyczne jest wiele zieleni oraz kwiatów;*
- ❖ *istniejąca zabudowa jest zróżnicowana od bardzo starej- domy drewniane – do nowoczesnej;*
- ❖ *praktycznie nie ma budynków zdewastowanych, nadających się do rozbiorów.*

Jaki jest stan otoczenia i środowiska?

- ❖ *na terenie Mąkowską nie ma praktycznie żadnego przemysłu, co sprawia, iż nie występuje degradacja środowiska naturalnego;*
- ❖ *stan środowiska poprawił się z chwilą oddania do eksploatacji kanalizacji sanitarnej;*
- ❖ *zrównoważone rolnictwo powoduje, że wpływ tej branży na stan środowiska jest znikomy.*

Jakie są powiązania komunikacyjne?

- ❖ *system komunikacji jest dobrze rozwinięty , przez teren Mąkowską przebiega droga krajowa nr 25, droga wojewódzka nr 237 oraz drogi powiatowe i gminne łączące poszczególne sołectwa gminy Koronowo;*
- ❖ *istniejąca linia kolejowa jest otwarta tylko dla transportu towarowego;*

Co proponujemy dzieciom i młodzieży?

- ❖ *wszelkie formy kółek zainteresowań, spotkania zabawy proponowane przez Wiejski Dom Kultury, oraz szkołę;*
- ❖ *festyny okolicznościowe;*
- ❖ *wycieczki rowerowe po terenie sołectwa, wyjazdy do kina, teatru w Bydgoszczy oraz parku wodnego w Chojnicach ;*
- ❖ *wykorzystanie ośrodków wypoczynkowych, zwłaszcza położonego w pobliżu w Krówie Leśnej wraz ze znajdującą się tam plażą.*

ANALIZA ZASOBÓW Mąkowską STAN ISTNIEJĄCY

ŚRODOWISKO PRZYRODNICZE

Walory krajobrazowe

Miejscowość położona jest częściowo na Obszarze Chronionego Krajobrazu Rzeki Sępolenki oraz Zalewu Koronowskiego, wspaniałe krajobrazy polodowcowe, duża część terenów Mąkowską jest zalesiona, przeważają lasy sosnowe. Usytuowane jest na obrzeżach Borów Tucholskich. Liczne wąwozy powstałe na skutek erozji wodnej, głębokie pradoliny Sępolenki oraz Brdy. Bardzo malownicze są meandry rzeki Sępolenki.

Walory przyrodnicze

- ❖ lasy sosnowe i mieszane, w których występuje bogata fauna oraz flora ;
- ❖ miejscowość znajduje się w otulinie Rezerwatu Biosfery Bory Tucholskie ;
- ❖ obszar Sępolny zamieszkują bobry, które budują na rzece tamy i spiętrzenia ;
- ❖ na terenie Mąkowską położony jest rezerwat przyrody Różanna-Dęby oraz liczne użytki przyrodnicze oraz pomniki przyrody.

Wody powierzchniowe (cieki, rzeki, stawy)

- ❖ Brda oraz Zalew Koronowski są wschodnią granicą sołectwa ;
- ❖ rzeką Sępolenką;
- ❖ ujście rzeczki Krówki;
- ❖ trzy duże jeziora , kilka jezior wchodzących w skład Zalewu Koronowskiego oraz liczne oczka polodowcowe.

Gleby

Gleby od średnich do słabych. Najczęściej gleby bielcowe klasy II , IV, V i VI. Obręb geodezyjny Sokół Kuźnica z glebami bardzo słabymi został zaliczony w związku z tym do ONW grupa II nizinna.

Kopaliny- występują liczne złoża torfu.

Widok na Mąkowską

ŚRODOWISKO KULTUROWE

Walory architektury wiejskiej, zabytki, osobliwości kulturowe

- ❖ przydrożne kapliczki;
- ❖ domy drewniane - zabudowania gospodarcze pochodzące z początków XX wieku. Gospoda wiejską;
- ❖ budynek mleczarni z II poł. XIX wieku;
- ❖ piekarnia z przełomu XIX/XX wieku;
- ❖ malowniczy most kolejowy z początku XX w. nad rzeką Sępólną naszym zdaniem piękniejszy od tego znajdującego się w Buszkowie. Liczne wiadukty nad istniejącą linią kolejową;
- ❖ kościół p.w. św. Wawrzyńca.

Walory zagospodarowania przestrzennego

Zachowane centrum wsi, ze względu na swoje usytuowanie miejscowość posiada atrakcyjne tereny pod zabudowę rekreacyjną oraz mieszkaniową.

DZIEDZICTWO HISTORYCZNE I RELIGIJNE

Miejsca, osoby i przedmioty kultu

- ❖ kult patrona tutejszego kościoła św. Wawrzyńca;
- ❖ figurki i krzyże przydrożne przedstawiające m.in. jego postać.

Święta, odpusty, pielgrzymki

- ❖ odpust św. Wawrzyńca;
- ❖ święto płonów;

- ❖ pielgrzymkę do znanych sanktuariów;
- ❖ przez Mąkowską przebiega trasa pielgrzymek krajowych z Chojnic do Częstochowy oraz z Kamienia Krańskiego do Częstochowy.

Tradycje, obrzędy, gwara

Tradycja nocy św. Jana tzw. noc Kupały – puszczanie wianków. Gwara nie występuje, starsi mieszkańcy mówią jeszcze językiem z naleciałościami języka niemieckiego.

Legendy, podania i fakty historyczne

- ❖ zatopiony Kościół na Zielantowie, gdzie podobno można usłyszeć bijące w nim dzwony ;
- ❖ legenda o młynarzu Mąkowskim- opisana przez T. Multańskiego.

Ważne postacie historyczne

- ❖ Ksiądz Antoni Tyrakowski (10.05.1870- 21.05.1944 r.) proboszcz mąkowskiej, dziekan bydgoskiej podmiejskiej. Proboszczem Mąkowską został w XI 1911. W Kościele odnowił ołtarz główny, usunął filary zasłaniające ołtarz zastępując je łukami . Bardzo walczył o polskość na terenie parafii. W 1920 r. witał wkraczające do Bydgoszczy po półtora wiekowej niewoli Wojska Polskie. Jako jedyny ksiądz w okolicy w czasie okupacji słuchał po polsku spowiedzi;
- ❖ Prezydent Stanisław Wojciechowski, który w latach 20-tych odwiedził Mąkowską;
- ❖ Generał Heinz Guderian – który był u Nas przy okazji walk o most na Sokole Kuźnicy;
- ❖ w czasie spływów kajakowych Brda ś.p. papież Jan Paweł II robił zakupy w sklepach na terenie sołectwa;
- ❖ Prezydent RP Ignacy Mościcki był ojcem chrzestnym syna Feliksa- miejscowych gospodarzy państwa Zygowskich.

STACJA POŚWIATOWA
Podgórski
Ar. 10/18/86

Rzeczpospolita, dnia 17 października 1986r.

Do

Jana Stanisława Szewskiego

w/ M. K. o. w. a. r. o. k. o.

Zawiadamiam pana, że Jan Szewski Przewodniczący Między-
miejscowej Komisji na wpisanie Jego imienia w księgę historyczną w obywatel-
stwie obywatelskiego ośrodku Stanisława.

Powinno być przesłany Janu księgowy wileński
P.K.O. na stronę 10-11.

Starosta Powiatowy

Feliks

W. Szewski

W. Szewski

W. Szewski

W. Szewski

W. Szewski

W. Szewski

W. Szewski

Specyficzne nazwy

Kolonia, Łąkomowo, Szmytowo, Melerowo, Kentzerowo, Szewkowo, Hamer, Rybkowo, Motyl – nazwy części
wsi pochodzące od nazwisk posiadaczy ziemskich.